YARATILIŞ

İmrân b. Husayn (ra), (çevre kabilelerden görüşmek üzere bazı heyetler geldiğinde) Hz. Peygamber'in yanına girmiştim, Hz. Peygamber (sav), (yaratılışın başlangıcına ilişkin kendisine sorulan bir soru üzerine)… şöyle buyurmuştur:

»كَانَ اللَّهُ وَلَمْ يَكُنْ شَيْءٌ قَبْلَهُ ، وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ ، ثُمَّ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ ، وَكَتَبَ فِى الذِّكْرِ كُلَّ شَيْءٍ «

"Ezelde Allah vardı ve O'ndan önce hiçbir şey yoktu. Allah'ın arşı su üzerinde bulunuyordu. Sonra Allah gökleri ve yeri yarattı. Ardından da kâinatın tamamını (takdir ve tespit edip levh-i mahfûza) yazdı..." (Buhârî, Bed'ü'l-halk, 1)

******

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ... قَالَ:قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! مِمَّ خُلِقَ الْخَلْقُ؟ قَالَ: "مِنَ الْمَاء."

Ebû Hüreyre anlatıyor: "Ey Allah'ın Resûlü! Canlılar neden (hangi maddeden) yaratılmışlardır?" diye sordum. Resûlullah, *"Sudan"* buyurdu.

(Tirmizî, Sıfatü'l-cenne, 2)

******

Hz. Âişe'nin naklettiğine göre, Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"خُلِقَتِ الْمَلاَئِكَةُ مِنْ نُورٍ وَخُلِقَ الْجَانُّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ وَخُلِقَ آدَمُ مِمَّا وُصِفَ لَكُمْ."

"Melekler nurdan, cinler alevli ateşten, Âdem ise size (Kur'an'da) tarif edildiği üzere (balçıktan) yaratılmıştır."
(Müslim, Zühd, 60)

******

Ebû Hüreyre'nin (ra) naklettiğine göre, Rasûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

"كُلُّ مَوْلُودٍ يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ، فَأَبَوَاهُ يُهَوِّدَانِهِ أَوْ يُنَصِّرَانِهِ أَوْ يُمَجِّسَانِهِ..."

"Her doğan çocuk fıtrat üzere doğar. Sonra anne ve babası onu Yahudi, Hıristiyan veya Mecûsî yapar."
(Buhârî, Cenâiz, 92)

******

Ebû Musa el-Eş'arî'nin bize naklettiğine göre, Allah Rasûlü (sav) şöyle buyurmuştur:

"إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ آدَمَ مِنْ قَبْضَةٍ قَبَضَهَا مِنْ جَمِيعِ الْأَرْضِ فَجَاءَ بَنُو آدَمَ عَلَى قَدْرِ الْأَرْضِ جَاءَ مِنْهُمُ الْأَحْمَرُ وَالْأَبْيَضُ وَالْأَسْوَدُ وَبَيْنَ ذَلِكَ وَالسَّهْلُ وَالْحَزْنُ وَالْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ."

“Allah, Âdem'i yeryüzünün her tarafından aldığı bir miktar topraktan yarattı. Bu sebeple Âdemoğulları (renk ve tabiat yönünden) yeryüzü kadar (değişik şekillerde vücuda) geldiler. Onlardan kimi kızıl, kimi beyaz, kimi siyah, kimi de bunların karışımı (melez); kimi yumuşak, kimi sert, kimi kötü, kimi de iyi (huylu olarak dünyaya) geldi.”

(Ebû Dâvûd, Sünnet, 16)

AÇIKLAMA

1. **Mecazi Anlatım:**

Yaratılış, Kur'an merkezli anlaşılması gereken bir olgudur. Bununla birlikte yaratılışla ilgili âyetlerin anlaşılmasında, Kur'an'ın indiği dönemdeki insanların bilgi düzeyi ve kavrayışlarının dikkate alındığı unutulmamalıdır. Allah Resûlü'nün yaratılışla ilgili sözlerini bu çerçevede düşünmek gerekmektedir.

Ayet ve hadislerde geçen Arş, su, levh-i mahfûz, sağ el, sol el ve mizan (terazi)... vb. kavramlar Yaratılışın, Allah Resûlü'nün diliyle insan muhayyilesinde resmedildiği kelimelerdir.

2. **Yaratılış Aşamaları:**

Evrenin Yaratılış Aşamaları:

Önce, Bitişik hâlde olan göklerle yerin birbirinden ayrıldığını, sonra, göğün bir tavan gibi yükseltilip belli bir düzene konduğunu, birbiriyle ahenkli yedi göğün yaratıldığını, “dünyaya en yakın olan göğün yıldızlarla donatıldığını ve her biri belli bir süreye kadar akıp gitmekte olan güneşin ve ayın yaratıldığını ayın gökte aydınlık veren bir nur, güneşin ise ışık saçan bir kandil yapıldığını, daha sonra Allah'ın, yeri yayıp döşediğini, geniş yollarında gezip dolaşalım diye yeri insanlar için bir döşek yaptığını, sarsılmayalım diye oraya yükselen dağlar yerleştirdiğini, istediğimiz yere rahat gidebilelim diye dağların arasında geniş yollar açtığını kendine ait eşsiz üslûbuyla aktarmaktadır.

İnsanın Yaratılış Aşamaları:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الإِنْسَانَ مِنْ سُلاَلَةٍ مِنْ طِينٍ

“Andolsun, biz insanı, çamurdan (süzülmüş) bir özden yarattık.

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ

Sonra onu nutfe (az bir su hâlinde) sağlam bir karargâha (ana rahmine) yerleştirdik.

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا

Sonra bu az suyu alaka (rahim duvarına asılan aşılanmış yumurta) hâline getirdik. Alakayı da mudğa (bir et parçası) yaptık. Mudğayı da kemiklere dönüştürdük ve bu kemiklere et giydirdik.

ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ

Nihayet onu bambaşka bir yaratık (insan) olarak ortaya çıkardık. Yaratanların en güzeli olan Allah'ın şanı ne yücedir!"[1]

3. İnsanların İslam'ı Kabule Meyilli Yaratılmaları:

İnsanoğlu, daha ilk yaratılışta Allah'ın Rab olduğunu tasdik etmiş, *"Ben sizin Rabbiniz değil miyim?"* hitabına, *"Evet, buna şahit olduk!"* karşılığını vermişti.[46]

Allah Resûlü insanın yaratılışından bahsederken, *"Her doğan çocuk fıtrat üzere doğar. Sonra anne babası onu Yahudi, Hıristiyan veya Mecûsî yapar. Nitekim hayvan da kusursuz olarak dünyaya gelir. Sen onda bir eksiklik görüyor musun?"* [47] buyurarak insanın tertemiz, günahsız ve kusursuz bir şekilde yaratıldığına dikkat çekmiştir.

Aslında peygamberlere kitap gönderilmesinin amacı da yaratılıştan sahip olunan temiz fıtratın bozulmamasını sağlamaktır. Peygamber Efendimizin insanların yaratılışlarına binaen söylediği şu sözü bunu kanıtlar niteliktedir: *"İnsanlar gümüş ve altın madenleri gibi madenlerdir. İslâm'dan önce iyi olanları İslâm'dan sonra da iyidir. Yeter ki (dinlerini) iyi kavrasınlar."* [48]

4. İnsanların Mizaçlarının Farklı Olması:

Allah Resûlü, Yemenli sahâbî Ebû Musa el-Eş'arî'nin naklettiği bir hadiste şöyle buyurmaktadır:

"Allah, Âdem'i yeryüzünün her tarafından aldığı bir miktar topraktan yarattı. Bu sebeple Âdemoğulları (renk ve tabiat yönünden) yeryüzü kadar (değişik şekillerde vücuda) geldiler. Onlardan kimi kızıl, kimi beyaz, kimi siyah, kimi de bunların karışımı (melez), kimi yumuşak, kimi sert, kimi kötü, kimi de iyi (huylu olarak dünyaya) geldi." [49]

5. Yaratılış Üzerine Düşünmek:

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerîm'de kullarını, mahlûkat üzerinde sıkça düşünmeye sevk etmektedir:

اِنَّ في خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتي تَجْري فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْريفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

"Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbiri ardından gidip gelmesinde, insanlara fayda veren şeylerle yüklü olarak denizde yüzüp giden gemilerde, Allah'ın gökten indirip de ölü hâldeki toprağı canlandırdığı suda, yeryüzünde her çeşit canlıyı yaymasında, rüzgârları ve yer ile gök arasında emre hazır bekleyen bulutları yönlendirmesinde düşünen bir toplum için (Allah'ın varlığını ve birliğini ispatlayan) birçok deliller vardır."[2]

---

[1] Müminun, 12-14.
[2] Bakara, 2/164.